

Tendens, men alene lægger ham paa Sinde, at Økonomien er Videnskaben om Menneskenes Virke for at dække deres materielle Behov, og at denne Behovstilfredsstillelse er den første Betingelse for en menneskelig Tilværelse. Det er ogsaa i en saadan Betragtning, den foreliggende Bog munder ud.

Et andet fremtrædende Træk hos Marshall er hans Realitetssans, der støttet af hans store historiske Viden har givet hans Analyser en Styrke og en praktisk Værdi, der næppe er naaet af nogen anden Økonom. Ihvorvel „Money, credit and commerce“ er en gammel Mands Værk — og man synes at mærke det, mest ved Modsætningen mellem de Dele, der er nye og de, der er Optræk af Bidrag til Komitébetænkninger o. a. Udredninger fra for Aar tilbage — saa er dog f. Eks. den Analyse, han her foretager af den internationale Handel, saa skarp og saa indtrængende, at den giver en ypperlig Forestilling om, hvad han formaar, naar han er bedst. Denne indgaaende Undersøgelse af den internationale Omsætnings Betingelser og økonomiske Værdi, af Toldbeskyttelse og Frihandel er Bogens Tyngdepunkt. I en Tid, hvor disse Spørgsmaal atter er brændende som maaske ingensinde før, vilde det være til megen Nytte, om de, der fører Ordet i den offentlige Forhandling, vilde øse af denne bredt rindende, klare Strøm af Indsigt og Redegørelse. Men ogsaa Afsnittene om Penge og Kredit er vel værd at læse, om end de ikke forekommer mig at være paa Højde med Handelsbalance-Afsnittet.

Imidlertid, nu er den internationale Nationaløkonomi grand old master draget sin Vej, og Anerkendelse og Tak har lyst Fred over ham. Trods hans kvantitativt ringe Produktion har hans Indflydelse paa Nationaløkonomien været umaalelig. Ved sin Skarpsindighed, sin utrættelige Indtrængen i Problemerne, sin Videns Omfang har han ført Økonomiens Standarder et langt Stykke frem, og nye Mænd staar — ikke mindst Marshall's nærmeste Elever i engelsk Økonomi — rede til med fuld Honnør at overtage og føre Bannermærkerne videre, saaledes som han ønskede det.

E. C.

K. RIIS-HANSEN: *Samfundsøkonomien i Grundtræk*. 3die Udgave. 384 Sider. G. E. C. Gads Forlag, Kjøbenhavn 1924. Pris 8 Kr. 50 Øre.

En særlig Interesse knytter sig til denne nye Udgave af Forf.s meget anvendte og med Rette ansete Lærebog i Samfundsøkonomi, idet navnlig Afsnittene om Penge og Priser er udvidede ret betydeligt for at give Plads til en Udredning af

Tendens, men alene lægger ham paa Sinde, at Økonomien er Videnskaben om Menneskenes Virke for at dække deres materielle Behov, og at denne Behovstilfredsstillelse er den første Betingelse for en menneskelig Tilværelse. Det er ogsaa i en saadan Betragtning, den foreliggende Bog munder ud.

Et andet fremtrædende Træk hos Marshall er hans Realitetssans, der støttet af hans store historiske Viden har givet hans Analyser en Styrke og en praktisk Værdi, der næppe er naaet af nogen anden Økonom. Ihvorvel „Money, credit and commerce“ er en gammel Mands Værk — og man synes at mærke det, mest ved Modsætningen mellem de Dele, der er nye og de, der er Optræk af Bidrag til Komitébetænkninger o. a. Udredninger fra for Aar tilbage — saa er dog f. Eks. den Analyse, han her foretager af den internationale Handel, saa skarp og saa indtrængende, at den giver en ypperlig Forestilling om, hvad han formaar, naar han er bedst. Denne indgaaende Undersøgelse af den internationale Omsætnings Betingelser og økonomiske Værdi, af Toldbeskyttelse og Frihandel er Bogens Tyngdepunkt. I en Tid, hvor disse Spørgsmaal atter er brændende som maaske ingensinde før, vilde det være til megen Nytte, om de, der fører Ordet i den offentlige Forhandling, vilde øse af denne bredt rindende, klare Strøm af Indsigt og Redegørelse. Men ogsaa Afsnittene om Penge og Kredit er vel værd at læse, om end de ikke forekommer mig at være paa Højde med Handelsbalance-Afsnittet.

Imidlertid, nu er den internationale Nationaløkonomis grand old master draget sin Vej, og Anerkendelse og Tak har lyst Fred over ham. Trods hans kvantitativt ringe Produktion har hans Indflydelse paa Nationaløkonomien været umaalelig. Ved sin Skarpsindighed, sin utrættelige Indtrængen i Problemerne, sin Videns Omfang har han ført Økonomiens Standarder et langt Stykke frem, og nye Mænd staar — ikke mindst Marshalls nærmeste Elever i engelsk Økonomi — rede til med fuld Honnør at overtage og føre Bannermærkerne videre, saaledes som han ønskede det.

E. C.

K. RIIS-HANSEN: *Samfundsøkonomien i Grundtræk*. 3die Udgave. 384 Sider. G. E. C. Gads Forlag, Kjøbenhavn 1924. Pris 8 Kr. 50 Øre.

En særlig Interesse knytter sig til denne nye Udgave af Forf.s meget anvendte og med Rette ansete Lærebog i Samfundsøkonomi, idet navnlig Afsnittene om Penge og Priser er udvidede ret betydeligt for at give Plads til en Udredning af

de særlige Forhold, som Krigen har medført paa disse Omraader. For at naa helt til Bunds navnlig i Valutaspørgsmaalet er Forf. i nogen Grad gaaet ud over Bogens Rammer, men har, for at Bogens Gang saa lidt som muligt skulde brydes, trykt det væsentlige af de paagældende Betragtninger med en anden Skrift, saaledes at disse Afsnit, som det hedder i Forordet, om ønskes under Bogens Anvendelse som Lærebog, kan forbigaa, og ogsaa fordi det er anset for rigtigt at vente med at indarbejde disse Afsnit i Bogens øvrige Tekst, til der muligt ved en senere Udgave af Bogen ikke om disse Spørgsmaal hersker „tilsvarende Meningsuligheder som dem, der unægtelig forefindes for Tiden.“

Læser man de paagældende Afsnit igennem, føler man paany Forf.s klare Omdømme og faste Greb om Tingene, og det kan kun hilses med Glæde, at der her er givet en saa rolig og velafvejet Fremstilling af de forskellige pengemæssige og økonomiske Momenter, der tilsammen udgør „Valutaspørgsmaalet“. Seddelinflation, Betalingsbalance, Mistillid til Valutaen, Opsparingsspørgsmaalet, Diskontoproblemet og Kreditindskrænkningen er sat paa Plads, og den indbyrdes Forbindelse mellem dem overmaade godt belyst, og Spørgsmaalet om en Stabilisering eller en Bedring af Valutaen udmærket klarlagt. Overfor et enkelt Punkt i Udviklingen maa nærværende Anmelder gøre Indsigelse, nemlig naar det S. 211 hedder, at Prisstigningen siden Efteraaret 1922 er kommet til os udefra som Følge af en fortsat Forringelse i den danske Krones udenlandske Værdi. Et Fald i Valutaen kan fremkomme som Følge af en opstaaet Mistillid fra Udlandets Side, men saavidt det skønnes ikke opretholdes, uden at parallelt virkende Aarsager forefindes i Indlandet. Naar det kommer til Stykket, er det vist Udlandet, der nærer den største Tillid til et Lands Mønt; den Del af Faldet, der skyldes Mistillid, fremkaldes meget snarere i Indlandet. Men der var jo andet end Mistillid i 1922. Jeg skal iøvrigt ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal her, da jeg ogsaa har gjort nogle Bemærkninger derom i Anmeldelsen (S. 402) af Prof. Warmings: Valutaspørgsmaalet.

Bogen er efterhaanden blevet saa nær en Haandbog, at den er blevet forsynet med en Emneliste og saaledes er nem at finde sig til Rette i for den, der søger Oplysning om et bestemt begrænset Spørgsmaal.

E. C.